

Motion till riksdagen

1989/90:A 741

av Lars-Erik Lövdén och Kurt Ove Johansson

(båda s)

Översyn av medbestämmandelagen

Arbetsgivar- och arbetstagarorganisation får ej anordna eller på annat sätt föranleda olovlig stridsåtgärd enligt medbestämmandelagens § 42. Sådan organisation får inte heller ge understöd eller på annat sätt medverka vid olovlig stridsåtgärd.

När § 42 infördes vid medbestämmandelagens tillkomst 1976 var motivet närmast att reglera fredsplikten i det svenska samhället. Bestämmelsen tillkom inte i syfte att resa rättsliga hinder mot svenska fackföreningars deltagande i internationella solidaritetsaktioner.

Genom en dom i arbetsdomstolen i det s.k. JSS Britanniamålet har rättsläget emellertid förändrats.

Domen innebär att Sjöfolksförbundets stridsåtgärder i juli 1988 mot tysk-ägda men cypernregistrerade ms JSS Britannia i syfte att få till stånd ett s.k. ITF-avtal för den filippinska besättningen förklaras olagliga.

Bakgrunden till AD:s dom är följande: Redaren, ett tyskt rederi, har genom sin bemanningsagent i Manilla skrivit avtal med den "gula" organisationen PSU för den filippinska besättningen på ett cypernregistrerat fartyg. Detta avtal är registrerat enligt filippinsk lag och var i kraft vid Sjöfolksförbundets blockad. Blockadens syfte var att framtvunga ett annat avtal. Enligt AD:s dom får nu stridsåtgärder inte vidtas i ett sådant fall. Den filippinska rättsordningens fredsplikt skall gälla även för svensk facklig organisation.

Att PSU inte uppfyller de krav som svensk rätt ställer på en facklig organisation eller kraven enligt svensk rätt på ett kollektivavtal har enligt domen ingen betydelse. För att bedöma fackföreningen och kollektivavtalet skall filippinska regler tillämpas. Konsekvenserna i det här fallet blir att den i många stycken antifackliga filippinska lagstiftningen avgör Sjöfolksförbundets möjligheter att agera för människovärdiga arbetsförhållanden ombord på fiffelflaggade fartyg.

Med domen inskränks Sjöfolksförbundets möjligheter att delta i ITF:s kampanj för avtal på bekvämlighetsflaggade fartyg.

Domen torde också få långtgående konsekvenser för svensk fackföreningsrörelses internationella solidaritetsarbete i övrigt. Således kan ifrågasättas om det inte blir omöjligt att stödja utländska fackliga organisationer som är i konflikt och som är olagliga. Det blir också svårt för svensk facklig organisation att delta i internationella solidaritetsaktioner som är beslutade av respektive yrkesinternational.

Mot denna bakgrund måste medbestämmandelagens § 42 ses över. En möjlig väg är att göra ett tillägg om att den inte skall tillämpas på internationella förhållanden.

Mot. 1989/90
A741

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om översyn av 42 § medbestämmandelagen.

Stockholm den 24 januari 1990

Lars-Erik Lövdén (s)

Kurt Ove Johansson (s)